

Statens Kunstfonds
Projektstøtteudvalg for Scenekunst

EVALUERING AF EGNSTEATRE I DANMARK
ISHØJ TEATER

Lene Bak
August 2017

INDHOLD

1	Indledning	1
2	Resumé af konklusioner og anbefalinger	2
3	Rammer og tal	4
3.1	Aktivitet og organisation	4
3.2	Økonomi	5
3.3	Vurdering af rammer og tal	6
4	Kunstnerisk aktivitet	8
4.1	Teatrets tradition og forestillinger	8
4.2	Analyse af forestilling	10
4.3	Vurdering af den kunstneriske aktivitet	11
5	Forankring og synlighed.....	12
5.1	Lokal forankring og samarbejde	12
5.2	Kommunikation og synlighed	12
5.3	Vurdering af forankring og synlighed	13
6	Metode – dataindsamling.....	14
	Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2015	15
	Bilag 2: Egnsteatres omsætning – 2015, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter.....	16

1 INDLEDNING

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst har ønsket en uvildig evaluering af Ishøj Teater i forbindelse med teatrets nuværende aftaleperiode (2017-20). Til det formål har udvalget indgået aftale med dramaturg og chefkonsulent Lene Bak (evaluator), som har gennemført evalueringen i perioden februar – juli 2017.

Ishøj Teater har eksisteret som egnsteater over to perioder, senest siden 2013. Teatret er organiseret som en selvejende institution, med lokalt tilskud fra Ishøj Kommune. Teatret har en samlet omsætning på mellem 4,8 og 5,1 mio. kr./år, heraf udgør egenomsætningen 42-45 %.

De overordnede formål med evalueringen er formuleret af Slots- og Kulturstyrelsen:

Formål med evalueringen

1. Medvirke til udvikling af teatrets faglige og kunstneriske niveau gennem dialog med aftaleparterne
2. Sikre at de statslige tilskud til teatret og refusion af kommunens udgift hertil bliver anvendt i tråd med det generelle kunstneriske og faglige niveau for egnsteatre.

Evalueringen er baseret på både kvalitative og kvantitative data og vurderer hhv.:

1. Ishøj Teaters rammer og tal – Fysiske, organisatoriske og økonomiske forhold
2. Kunstnerisk aktivitet og kvalitet
3. Lokal forankring og synlighed.

Evaluators dataindsamling har bestået af hhv. desk research (selvevaluering, årsrapporter, presseklip og bred orientering i teatrets programmer mv.), besøg på teatret og overværelse af forestillingerne *Livs forunderlige verden* og *Kan du høre mig?* Førstnævnte er i fokus i analysen af teatrets kunstneriske kvalitet.

Herudover har evaluator gennemført interviews og gruppeinterviews med repræsentanter for teatrets ledelse og bestyrelse samt Ishøj Kommunes kulturudvalgsformand, kulturchef og kulturkonsulent. Data til vurdering af de økonomiske og organisatoriske forhold er indsamlet af Slots- og Kulturstyrelsen. Metoden til at vurdere den kunstneriske kvalitet tager udgangspunkt i Ønskekvistmodellen, beskrevet i kapitel 6.

Evaluator vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for et godt samarbejde med alle aktører!

Lene Bak, Lea@Pluss.dk
August 2017

2 RESUMÉ AF KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Samlet set er det evaluators vurdering, at Ishøj Teater lever op til egnsteateraftalen og målene for aftaleperioden. Teatret har formået at lave et overbevisende løft både organisatorisk og kunstnerisk i perioden, med særdeles stor publikumstilslutning. Ishøj Teater er et totalt andet teater end før 2011.

Det anbefales derfor, at Ishøj Kommune viderefører egnsteateraftalen med Ishøj Teater.

Konkret er vurderingerne endvidere de følgende:

- Teatrets beliggenhed er tidligere blevet problematiseret. Evaluators vurdering er, at beliggenheden er god i forhold til teatrets aktuelle situation og fremtidsplaner. Teatrets planer om fysisk udbygning virker hensigtsmæssige.
- Teatrets kunstneriske vision realiseres og kommer tydeligt til udtryk i programmer og produktioner. Modellen med at *forlænge* forestillingen og skabe rammer til *fordybelse* i tilknytning til en forestilling virker særdeles godt, ikke mindst til netop de yngste teaterpublikummer.
- Beslutningerne om 1) at opbygge et ensemble og 2) at udvide målgrupperne og øge scenekunst-relevante aktiviteter virker relevante og lokalt bæredygtige og forankrede.

Evaluator anbefaler, at teatret holder kursen på de planlagte og påbegyndte udviklingstiltag. I forhold til den fysiske udbygning anbefales det, at kommunen medvirker i og understøtter den forestående fundraising.

- Ishøj Teaters lokale forankring er meget solid, og der er skabt gode lokale samarbejdsrelationer, som fortsat udbygges, jf. teatrets overordnede udviklingsplaner og ambitioner. Teatrets nysgerrighed på det nationale og internationale marked virker ligeledes perspektivrigt.
- Når det gælder synligheden, er det evaluators vurdering, at teatret er godt på vej. Teatret har arbejdet målrettet med synliggørelse og branding af en ny profil. Men man kan med fordel sætte yderligere aktivt ind her.

Evaluator anbefaler derfor, at teatret prioriterer en opgradering af markedsføringsindsatsen. Dels ved systematisk at tilknytte flere permanente teaterambassadører, dels ved i højere grad at fortælle *den gode historie* om Ishøj Teater som kvalitetsteater – snarere end blot at kommunikere om de enkelte forestillinger.

Samlet set kan dette konkretiseres ved hjælp af en SWOT-analyse.

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none">• Organisatorisk velfungerende• Hensigtsmæssig bestyrelse og kompetenceprofil• Fornuftig økonomi og økonomistyring• Gode fysiske forhold, med gode faciliteter til publikums-/sideaktiviteter• God fysisk beliggenhed• Den kunstneriske vision realiseres og kommer til udtryk i produktioner og planer• Høj kunstnerisk kvalitet på de sete forestillinger• Høje publikumstal• Modellen med at forlænge forestillingen og skabe rammer til fordybelse• Planer om udvidelse af målgruppen til de større børn• De sekundære aktiviteter er scenekunstrelevante• God lokal forankring• Godt lokalt samarbejde• Øget fokus på også private publikummer• På vej med branding af Ishøj Teater og en ny profil	<ul style="list-style-type: none">• Stor personafhængighed ift. teaterlederen• Trange fysiske forhold, især når det gælder værksteder, kunstner- og publikumsfaciliteter• Svag markedsføring og profilering af selve teatret• Hjemmesiden virker statisk og er i for høj grad bygget op om de aktuelle forestillinger
MULIGHEDER	TRUSLER
<ul style="list-style-type: none">• Fundraising i samarbejde med Ishøj Kommune• Øget fokus på at fortælle <i>den gode historie</i> om Ishøj Teater som kvalitetsteater – snarere en blot at kommunikere om de enkelte forestillinger• Kampagne til rekruttering af flere ambassadører for teatret• Etablering af en venneforening• Etablering af et ungekorps	<ul style="list-style-type: none">• Hvis Ishøj Kommune nedprioriterer teatret økonomisk• Hvis udviklingsplanerne, den fysiske udbygning og fundraising ikke følges ad

3 RAMMER OG TAL

3.1 Aktivitet og organisation

Ishøj Teater har haft status som egnsteater siden 1980 og frem til i dag – dog med undtagelse af året 2012, hvor teatret ikke opnåede den nødvendige statslige godkendelse. Teatret har i hele perioden modtaget driftstilskud fra Ishøj Kommune og fungerer p.t. under en egnsteateraftale, der udløber med udgangen af 2020.

Ishøj Teater er fysisk beliggende i en kommunal bygning i landsbyen Tranegilde, hvor der rådes over et samlet areal ca. 650 m² med et scenerum på ca. 11x11 meter, ankomstfoyer, publikumslokale med borde og bænke, mindre værksted, to små skuespillergarderobes, kostumekælder med syplads, teknik/rekvisitkælder og to administrationslokaler. Herudover lejes et mindre, eksternt lagerlokale. Der er i den seneste egnsteaterperiode sket væsentlige opgraderinger på teknik, lokaler, billetsalg mv. Men teatret har behov for mere plads dels til en prøvesal, dels til værksted, køkken og udbygning af publikumsarealer, og Ishøj Kommune har netop bevilget 150.000 kr. til at få lavet et prospekt for en sådan udbygning.

Teatret er organiseret som en selvejende institution, og ifølge vedtægterne er teatrets formål som kulturformidler at virke til forøgelse af kvaliteten i det offentlige rum. Dette blandt andet gennem produktion og præsentation af teaterforestillinger af høj kvalitet.

Ifølge den gældende egnsteateraftale skal Ishøj Teater som overordnet mål konsolidere teatret både i relation til teatrets interne organisation og borgernes bevidsthed. Herudover skal teatret konkret producere minimum to scenekunstforestillinger årligt pr. sæson, samt videreudvikle institutionens faglige og kunstneriske niveau gennem samarbejde med eksterne professionelle scenekunsthaglige kompetencer, kunstnere og institutioner. Teatret skal ligeledes samarbejde med TV-Ishøj samt tilbyde dramaundervisning, kurser og supervision over for kommunens institutioner, skoler mv.

Teatret ledes af Allan Grynnerup; det øvrige faste personale er en producent, en tekniker og en økonomi-medarbejder. Kunstnerisk personale er hidtil blevet ansat pr. produktion. Men med henblik på at få mere fleksibilitet og volumen i forhold til ikke direkte produktionsrettede aktiviteter og til turnévirkosomhed er der fra og med 2017 ansat to ensembleskuespillere, hvoraf den ene også er dramaturg.

Teatrets bestyrelse består af fem medlemmer og er selvsupplerende. Aktuelt er bestyrelsen sammensat med en repræsentant for Ishøj Kommune, lederen af Ishøj Kulturskole, en skolelærer, en scenograf og en medarbejderrepræsentant.

3.2 Økonomi

I 2013 havde Ishøj Teater en samlet omsætning på ca. 5 mio. kr., i 2014 ca. 4,8 mio. kr. og i 2015 næsten 5,1 mio. kr. (se tabel 1). Teatrets driftstilskud fra Ishøj Kommune udgør ca. 2,8 mio. kr. årligt, svarende til 55 % af teatret samlede omsætning (2015). Staten yder årligt refusion af Ishøj Kommunes driftstilskud til teatret. I 2015 udgjorde den statslige refusion 38,5 %.

Teatrets egenomsætning (entreindtægter og puljer) udgjorde i 2013 ca. 2,2 mio. kr., eller 44 % af den samlede omsætning, mens teatrets egenomsætning i 2014 og 2015 udgjorde hhv. 42 % og 45 % af den samlede omsætning. Omkring to tredjedele af denne egenomsætning hentes hjem via Statens Kunstfonds Formidlingstilskud til nedbringelse af billetpriserne. Hertil kommer entreindtægter i størrelsesordenen 775.000 – 960.000 kr.

Det kommunale driftstilskud til teatret svarer til det minimumsbeløb, som en kommune kan yde til et egns-teater for at opnå refusion af driftstilskuddet.

Tabel 1: Omsætningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2013 kr.	2013 %	2014 kr.	2014 %	2015 kr.	2015 %
Egenomsætning i alt	2.189.212	44 %	2.020.087	42 %	2.281.883	45 %
Salg af forestillinger	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Entreindtægter	786.759	16 %	775.403	16 %	956.329	19 %
Indtægt på øvrige aktiviteter	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Fonde, puljer og sponsorer	1.402.453	28 %	1.244.684	26 %	1.325.554	26 %
Driftstilskud i alt	2.777.787	56 %	2.777.787	58 %	2.777.787	55 %
Ishøj Kommune	2.777.787	56 %	2.777.787	58 %	2.777.787	55 %
Omsætning i alt	4.966.999	100 %	4.797.874	100 %	5.059.670	100 %

Tabel 2: Omkostningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2013 kr.	2013 %	2014 kr.	2014 %	2015 kr.	2015 %
Husleje/lokaleomkostninger	471.220	11 %	493.005	11 %	485.801	10 %
Produktion	584.699	13 %	733.550	16 %	671.930	14 %
Turnéomkostninger	-8.787	0 %	28.849	1 %	0	0 %
Løn (faste og eksterne)	2.491.682	57 %	2.619.123	58 %	2.797.298	58 %
Øvrige omkostninger	817.440	19 %	669.914	15 %	887.680	18 %
Omkostninger i alt	4.356.254	100 %	4.544.441	100 %	4.842.709	100 %
Resultat	610.745		253.433		216.961	

Med en samlet omsætning på ca. 5 mio. kr. ligger Ishøj Teater blandt den tredjedel af alle 33 egnsteatre, der har en totalomsætning på under 5 mio. kr. (se bilag 1). Bilag 2 viser egenomsætningen blandt landets egnsteatre. Med en egenomsætning på 45 % placerer Ishøj Teater sig sammen med 10 andre egnsteatre med en egenomsætning på over 35 %. Det skal dog ses i lyset af, at ca. to tredjedele heraf kommer fra Formidlingstilskuddet.

3.3 Vurdering af rammer og tal

Baseret på Slots- og Kulturstyrelsens data og bearbejdning af disse, er det evaluators vurdering, at Ishøj Teater er organisatorisk velfungerende og har en sund økonomi. De fysiske forhold kan med fordel optimeres. Ikke mindst set i lyset af teatrets historie gennem de seneste 6-8 år, herunder den forrige evaluering af teatret¹, er vurderingen, at der er sket en meget stor udvikling af de organisatoriske rammer såvel som af den kunstneriske kvalitet (mere om sidstnævnte i kapitel 4). Den gældende egnsteateraftale har som mål, at Ishøj Teater skal konsolidere teatret i relation til den interne organisation. Det kan konstateres, at dette er lykkedes. Teaterlederen, som tidligere har været skuespiller på teatret gennem mange år, har formået at tage lederopgaven på sig og lave en turnaround både organisatorisk og kunstnerisk. Sammenfattende kan man sige, at Ishøj Teater er et totalt andet teater end før 2011.

Dette har til gengæld bevirket, at Ishøj Teater har fået en stor personafhængighed ift. teaterlederen. Teatrets forretningsmodel med få fastansatte og ad hoc-ansat kunstnerisk personale har hidtil fungeret godt, og det har fastholdt mange muligheder i den kunstneriske fornyelsesproces. Men i takt med at aktivitetsniveau og ambitioner vokser, herunder også med flere lokale scenekunstrelevante aktiviteter, er denne model ikke fleksibel nok. Beslutningen om at bygge et lille ensemble op virker således hensigtsmæssig og sikrer med-/modspil og kunstnerisk inspiration.

Bestyrelsen er forandret væsentligt og er stadig under forandring. Aktuelt er kompetenceprofilen hensigtsmæssig, og bestyrelsen fungerer ifølge alle som en god sparringspartner i teatrets fornyelsesproces. Økonomisk set ligger Ishøj Teatret lige på vippen blandt landets mindre egnsteatre og mellemgruppen af teatre med mellem 5 og 10 mio. kr. i omsætning. Teatrets økonomistyring virker overbevisende, og selv om der har været et par økonomiske udfordringer i de første år af denne aftaleperiode, har teatret ikke gået på kompromis med de kunstneriske valg. Teatret ligger imidlertid aktuelt i den tredjedel af teatrene, som genererer mest egenindtjening. Dette skyldes ikke mindst det statslige formidlingstilskud. Teatret er selv opmærksom på behovet for øget egenomsætning fra mere turnévirkosomhed og flere billetindtægter.

De fysiske forhold for teatret er på den ene side gode, med eget hus, gode tilhørs- og tilkørselsforhold, madpakke-faciliteter til børn og institutioner mv.; på den anden side er pladsen trang, med for lidt værkstedsplads samt kunstner- og publikumsfaciliteter. Set i forhold til teatrets ambitioner – både for de konkrete produktioner og for øvrige teateraktiviteter – er det forståeligt med teatrets ønsker om udvidelse.

¹ Wittrock og Dahl, for Kunststyrelsen, januar 2011

Ligeledes er det positivt med Ishøj Kommunes bidrag til udarbejdelse af arkitektmateriale. Der forestår selvsagt herefter en større fundraisingopgave med henblik på realisering af planerne. Evaluators anbefaling er her, at Ishøj Kommune så vidt muligt medvirker i og understøtter denne indsats.

Teatrets beliggenhed blev problematiseret i den tidligere evaluering. Teatrets nuværende ledelse fremhæver imidlertid styrkerne i beliggenheden, den kommunale kørselsunderstøttelse samt udviklingen i antallet af private publikummer. Evaluators vurdering er, at beliggenheden er hensigtsmæssig i forhold til teatrets aktuelle situation og fremtidsplaner.

4 KUNSTNERISK AKTIVITET

4.1 Teatrets tradition og forestillinger

Ishøj Teater har hidtil hovedsageligt spillet forestillinger for de 3-6-årige, visse forestillinger op til 9 år. Teatret har stor erfaring i at ramme målgruppen og prioriterer tæt kontakt med det unge publikum. Teatret betoner, at "børn er små mennesker i en spændende udviklingsfase... og at teatret vil være med til at skabe fremtidens teatergængere".

Forestillingerne har stor variation med mange forskellige kunstnere – fra ordløse forestillinger, over opera, ballet og rock, til traditionelt taleteater. Teaterbesøget skal være en helhedsoplevelse, der strækker længe end den kunstneriske oplevelse under forestillingen. Forestillingerne følges altid op af et socialt arrangement for de mindste (kiks og saftvand), kombineret med uddeling af fx en CD med forestillingens sange, en pixibog med historierne, øve-/opgavebog el.lign.

Den kunstneriske vision for Ishøj Teater er at give publikum, børn såvel som voksne, varierende kunstneriske oplevelser, der kan bidrage til at sætte tanker eller følelser i gang og *give afsæt til mere* i form af samtaler, bearbejdelse eller handling. Udgangspunktet for forestillingerne har oftest sit udspring i emner, som er aktuelle eller relevante for dét at være menneske, det almenmenneskelige eller det samfundsrelevante. Fortællerammerne kan både være eventyret, fantasiens univers eller nutidige, hverdagskendte rammer.

Ishøj Teaters ambition er, at teateret vokser sig større; bliver en smeltedigel, et hus med mulighed for at iværksætte flere aktiviteter og et mere dynamisk samlings-, lærings- og oplevelsessted for børn, unge og voksne. Fremadrettet har teatret planer om at udvide den kunstneriske portefølje til at henvende sig til både de små børn, mellemgruppen og de unge, samt på visse områder de voksne. Konkret er der planer om at producere en forestilling for de 6-12-årige, ligesom der er planlagt en arrangementsrække med fortællerteater for voksne. På længere sigt er det planen at oprette en teatertalentskole vedr. børneteater, gerne i samarbejde med teaterskolerne. Teatret har herudover planer om at prioritere sekundære scenekunstrelevante aktiviteter (se længere nede i afsnittet), samt produktion af internationalt orienterede forestillinger med henblik på turné.

Ishøj Teater har i perioden 2013-15 vist 9 produktioner, med i alt 511 lokale forestillinger og 65.433 lokale publikummer (samt i 2015 et mindre antal forestillinger og publikummer på turné), fordelt som vist i tabellen nedenfor.

Tabel 3: Antal produktioner, forestillinger og publikummer

Produktioner		Forestillinger		Publikummer	
<i>Produktioner – 2013</i>		<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>	<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>
<i>Egenproduktion:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Mille og magiske morfar Annas jul 	67		4.368	
<i>Samproduktion</i>	<ul style="list-style-type: none"> Monster opera (med Operaen i Midten) 	28		1.973	
Total – 2013		188	0	21.056	0
<i>Produktioner – 2014</i>		<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>	<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>
<i>Egenproduktion:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dronningen og ishøjen Esmeralda – Den forunderlige orkan Englebarnet 	54		4.669	
		15		1.494	
		88		15.381	
Total – 2014		157	0	21.544	0
<i>Produktioner – 2015</i>		<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>	<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>
<i>Egenproduktion:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Pjerrot og månen 	49		4.843	
<i>Samproduktion</i>	<ul style="list-style-type: none"> Dyt, Båt og Kling Klang (med Rumlerim) 	24	5	2.119	700
<i>Genopsætning:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Annas jul 	93		15.831	
Total – 2015		166	5	22.833	700

I tabel 4 er beregnet belægnings- og værdibelægningsprocenter for de lokale produktioner i 2015. Heraf fremgår, at belægningsprocenterne ligger på mellem 57 og 92 %, og værdibelægningen noget lavere, 34 – 75 %. Den lave værdibelægning i to af forestillingerne skyldes gratisforestillingerne til de lokale skoler og institutioner.

Tabel 4: Belægningsprocenter i 2015, antal lokalt spillede, ikke-gratis forestillinger (procentpoint afrundet til nærmeste hele tal)

Forestillinger 2015	Antal forestillinger	Inviterede publikum	Betalende publikum	Antal pladser i alt	Sædebelægning	Værdibelægning
Pjerrot og månen	49	1.208	3.635	7.595	64 %	48 %
Dyt, Båt og Kling Klang (med Rumlerim)	24	864	1.255	3.720	57 %	34 %
Annas jul	93	2.956	12.875	17.205	92 %	75 %

Når det gælder sekundære, scenekunstrelevante aktiviteter har teatret opprioriteret væsentligt. Der har således i aftaleperioden være afholdt undervisningsforløb for børn og unge i børnehaver og på skoler, der har været samarbejde med Ishøj Bibliotek med workshops og oplæsninger, og der har været samarbejde med lokalhistorisk arkiv, Kroppedal Museum, Ishøj Kommune og det nærliggende naturcenter Bredekærgård om workshops, dramatiseringer og lydindspilninger. Herudover har der været mindre samarbejder med Ishøj Kommune om ferieaktiviteter for børn i kommunen og med den lokale balletskole for børn. Ishøj Kommune prioriterer børnekultur meget højt og arbejder systematisk med kulturpakker til de lokale daginstitutioner og skoler.

4.2 Analyse af forestilling

Evaluators har haft mulighed for at se forestillingerne *Livs forunderlige verden* til premieren på Ishøj Teater, samt *Kan du høre mig?* i forbindelse med børneteaterfestivalen 2017 i Sønderborg. Førstnævnte forestilling analyseres i det følgende.

Livs forunderlige verden havde premiere i en fyldt sal på Ishøj Teater d. 18. februar 2017. Forestillingen er skrevet og instrueret af Janice Dunn, scenografien er af Allan Frausing, og den spilles af Metta Alvang, Vika Dahlberg-Hansen og Marianne Gonnov Bøgelund. De to sidstnævnte skuespillere har hver to roller. Målgruppen er børn fra 3-9 år og deres familie.

Forestillingen tager udgangspunkt i Liv, der skal rydde op på sit værelse, mens mor sover. Stykket starter godt ud, og hovedkarakteren Liv etablerer god kontakt til salen ved at kommunikere med børnene; kontrakten er etableret. Gradvist bliver Livs legetøj levende, og både den hjemmelavede *robot*, *kaninbamsen*, *dukke Lise* og *piraten* aktiverer børnene undervejs ved at lede efter skatte blandt publikum, uddele bolde, som børnene kan skyde efter karaktererne osv. Samtidig er der en god veksling mellem replikbårne stykker, musik, dans og leg. De fire legetøjskarakterer har hver især barnlige træk og afspejler problemstillinger, som selv treårige kan kende – fx Dukke Lises usikkerhed, kaninens trang til kiks og robotens frygt for støvsugeren. Karaktertrækkene og spillet mellem dem taler tydeligt til børnene, og der tages flot hånd om de yngste, der antagelig endnu ikke har stor erfaring med teatrets rammer. Børnene i salen var ca. 3 til 6 år, hvilket var passende, mens det ikke virker realistisk at gå op til 9 år.

Generelt er *Livs forunderlige verden* godt og sikkert børneteater, især for den yngste del af målgruppen. Selve plottet er enkelt og fungerer godt til målgruppen; handlingen foregår i børnehøjde, uden at gå på kompromis med stilmæssige eller tekstlige greb og kvaliteter. Spillet er stabilt hele vejen igennem. Skuespillerens præstationer og energi er overbevisende, både i tekst, sang og koreografier, herunder de løbende rolleskift mellem legetøjskaraktererne.

Forestillingen er præget af en god dynamik med flere skift og god timing. Moren, som ikke ses, men af og til råber fra soveværelset, bruges fint til dynamiskifte. Enkelte gange bliver børnene dog tabt under lidt for lange musikalske indslag og sørøverhistorier. Det generelt høje tempo betyder endvidere, at der kommer til at mangle en bund, hvor roen kan lægge sig naturligt, og hvor man kan komme lidt tættere på en sanselighed, som indholdet klart lægger op til. Det ville have klædt stykkets helhed og især givet hovedkarakteren Liv mere dybde. Hvorvidt dette primært skyldes premieresituationen, er uvist. Teaterchefen orienterede efterfølgende evaluator om nogle betydende tekniske problemer under afviklingen. Dem så publikum ikke, men de kan også have haft indflydelse på skuespillerne.

Undervejs i forestillingen opstår der tvivl om publikumskontakten. Den ellers godt etablerede kommunikation med børnene bliver gradvist droppet i sekvenser, som ellers lægger op til interaktion med salen, hvilket bevirker en snert af forvirring hos børnene. Det er ærgerligt, da det dialogiske aspekt fungerer rigtig godt i første del af stykket. Stykket trækker en smule mod slutningen, hvor energiniveau og tempo daler, hvilket giver fornemmelsen af, at det bliver en anelse for langt.

På trods af dette, er der dog ingen tvivl om, at forestillingen vil styrke fantasi, leg og selvstændighed hos børnene, minde om glæden ved vores ting, men også om glæden ved at give dem videre (til genbrug).

Scenografien tjener stykkets formål, men er efter evaluators vurdering utidssvarende og ikke så inspirerende. Generelt undrer det evaluator, at såvel scenografi som sange og legetøj virker lidt 90'er-agtige.

4.3 Vurdering af den kunstneriske aktivitet

Samlet set er det evaluators vurdering, at Ishøj Teater lever op til egnsteateraftalen og målene for aftaleperioden vedrørende egnsteateraktiviteter. Teatret har formået at lave et overbevisende løft både organisatorisk og kunstnerisk i den forløbne aftaleperiode, og publikumstal må konkluderes at være særdeles flotte.

På baggrund af det samlede materiale og den præsenterede forestillingsanalyse anbefaler evaluator, at Ishøj Kommune viderefører egnsteateraftalen med Ishøj Teater.

Teatrets kunstneriske vision om at være et dynamisk samlings-, lærings- og oplevelsessted for børn, unge og voksne realiseres og kommer tydeligt til udtryk i de aktuelle og fremtidige programmer. De nyere, sekundære scenekunstrelevante aktiviteter virker relevante og lokalt bæredygtige og forankrede.

To af de tre årlige forestillinger udbydes gratis til kommunens skoler. Dette er en aftale med Ishøj Kommune. Derfor kan teatrets ambition om øget egenindtjening være vanskelig at realisere. Planen om flere private publikummer, øget (international) turnévirkosomhed og flere tilbud til unge og voksne rummer dog klare potentialer i den retning.

De to sete forestillinger lever op til teatrets kunstneriske vision om relevante personlige og samfundsmæssige temaer. Forestillingen *Livs forunderlige verden vil* noget – nemlig styrke børnenes fantasi og bidrage til at sætte tanker eller følelser i gang; den *kan* noget med dygtige skuespillere og instruktør; og den *skal* noget i forhold til at vise/spejle børn som selvstændige individer, der er ansvarlige for deres egen situation, og som tænker, føler og handler selvstændigt. Scenografien kan efter evaluators vurdering med fordel udvikles.

Modellen med at *forlænge* forestillingen og skabe rammer til *fordybelse* i tilknytning til en forestilling virker særdeles godt, ikke mindst til netop de yngste teaterpublikummer. De sociale arrangementer med saftvand og snak med skuespillerne fungerer som sådan; det er spændende for børnene at se og snakke med skuespillerne. Det giver på den ene side lidt stjernedrys til børnene og på den anden side afmystificering og ekstraformidling af teater som kunstart. Samtidig er modellen gavnlig for skuespillerne, der på den måde opnår tæt kontakt med det lokale publikum. De tilhørende CD'er med forestillingens sange, pixibøger med historierne, opgavebøger mv. har ligeledes høj kvalitet og er direkte brugbare. Fremadrettet skal CD-mediet antagelig udskiftes med digitale løsninger.

5 FORANKRING OG SYNLIGHED

5.1 Lokal forankring og samarbejde

Ishøj Teater har en høj grad af lokal forankring både kommunalpolitisk og blandt borgerne. Det er oplevelsen fra såvel kommunen som teatret. Både administrative og politiske repræsentanter for Ishøj Kommune betoner, at det er vigtigt for en kommune som Ishøj at bygge på et rigt og mangfoldigt udbud af børnekultur, herunder teater. Det forhold, at kommunen valgte at støtte teatret økonomisk også i perioden uden statslig refusion, vidner om dette. Ishøj er en mindre forstadskommune til København med 22.800 indbyggere, heraf en stor andel af indvandrere og efterkommere (i alt 39 %²).

Fra teatrets side udtrykkes det endvidere således: "Vi anser kunst og kultur, og ikke mindst teater for børn, som en meget vigtig del af sammenhængskraften i et lokalsamfund... Vi lever i en globaliseret verden. Mennesker fra fjerne egne bor i vores baghave. Der er behov for kommunikation, refleksion, indsigt og udsyn".

Samarbejdet med øvrige lokale parter er ligeledes godt. Teatret udbyder hovedparten af sine forestillinger gratis til skoler og daginstitutioner, ligesom teatret indgår i Ishøj Kommunes omfattende Kulturpakkekoncept. Herudover er der løbende projektsamarbejder med øvrige lokale institutioner og aktører om fx undervisningsmateriale, kultur-, natur- og historieformidling (jf. kapitel 4.1).

Teatrets planer er imidlertid at udbygge det lokale samarbejde. Aktuelt kommunikeres der med skolerne, så der kommer mere kontakt også til de ældre børn, samt med det lokale kulturhus, Ishøj Kultur Cafe mhp. fremtidigt samarbejde.

Regionalt og nationalt fungerer samarbejdet via koproduktioner og andet kunstnerisk arbejde, ligesom der pågår samtaler med uafhængige scenekunstnere om residency.

5.2 Kommunikation og synlighed

PR- og markedsføringsarbejdet foregår via det trykte arrangementsprogram, hjemmesiden, Facebook, Instagram og elektroniske nyhedsbreve. Teatret kommunikerer relativt meget på Facebooksiden, som har 664 følgere.

Herudover har Ishøj Teater gennem den aktuelle aftaleperiode fokuseret på nye typer af annoncering og på (for teatret) nye platforme. Det gælder i dagblade, ugeaviser, magasiner, fagblade mv. Gennem denne markedsføring har teatret tiltrukket en del nye private publikummer, hvor teatret under den tidligere ledelse alene henvendte sig til institutionelle parter.

² 2017, Danmarks Statistik

Kommunen har udvirket forbedrede parkeringsforhold, hvilket ligeledes har positiv betydning for logistikken under afvikling af forestillinger og arrangementer.

Teateret er i fortsat udvikling med sit markedsføringsarbejde, som skal matche planerne om både kunstnerisk udvikling og fysiske udbygningsplaner. Ishøj Teater har påtaget sig opgaven med at administrere "Teaterkortet" (fælles markedsføringsplatform for 12 sjællandske teatre).

Fremadrettet har teatret en plan om at være mere aktivt og synligt med turnévirkosomhed i ind- og udland. Aktuelt producerer Ishøj Teater således forestillinger, som kan turnere både nationalt og internationalt, og teatret var meget aktivt på dette års børneteaterfestival i Sønderborg. Sidste år meldte teatret sig ind i ASSITEJ og har indledt samarbejde med engelske og italienske kunstnere.

5.3 Vurdering af forankring og synlighed

Samlet set er det evaluators vurdering, at den lokale forankring er meget solid og med gode lokale samarbejdsrelationer, der fortsat udbygges, jf. teatrets overordnede udviklingsplaner og ambitioner.

Når det gælder synligheden, er det evaluators vurdering, at teatret er godt på vej, men at der med fordel kan sættes yderligere aktivt ind her. Det er typisk svært og tager flere år at ændre et givent image (ikke mindst i teaterverden), men Ishøj Teater har arbejdet målrettet med synliggørelse og branding af en ny profil for teatret. Basisproduktet er – som analyseret i foregående kapitel – godt og solidt, og det er uden tvivl det, der bærer teatrets aktuelle succes. Men en opgradering af markedsføringsindsatsen og et øget fokus på den private teatergænger ville udløse et bredere potentiale og ville formodentlig kunne medvirke til at skabe grundlag for den omtalte øgede egenindtjening.

Hjemmesiden virker på evaluator relativt statisk og lidt låst at navigere rundt i. Det skyldes antagelig, at siden primært er koblet op på de aktuelle forestillinger, hvilket også kommer til at betyde, at hele historiefortællingen om *institutionen* Ishøj Teater udebliver. De få presseomtaler og anmeldelser, der er på siden, er meget positive. Men for det første kan de være lidt svære at finde frem til, og for det andet kan det undre, at de øvrige positive anmeldelser, fx fra (børne-)teatermedierne, ikke er lagt op. En nytænkning af hjemmesiden, så den i højere grad kommunikerer og sælger Ishøj Teater og det samlede brand, lederen og medarbejderne på teatret mv. frem for de enkelte forestillinger, ville også virke understøttende for planerne om øget turnévirkosomhed. Endelig virker det som om, at siden både vil henvende sig til børnene, disses voksne og professionelle teaterfolk. Men den kommer efter evaluators vurdering til at lande lidt "mellem stolene".

Facebooksiden er mere dynamisk og med hyppig og god kommunikation fra teatrets side. Opslag fra eksterne er alle meget positive. Men det er her vurderingen, at der kan skabes væsentligt mere kommunikation og trafik på profilen, og at der ligger et potentiale i at få flere følgere og flere personer ind på siden generelt. Et supplerende forslag kunne være, at teatret etablerer en venneforening og herigennem får knyttet aktive ambassadører tættere til teatret, og/eller et korps af unge, der har lyst til at komme med ind i teaterverdenen.

6 METODE – DATAINDSAMLING

Evalueringen er gennemført over fire faser ud fra følgende fremgangsmåde:

Metoder og interessenter

Desk research

- Desk research, herunder vedtægter, egnsteateraftale, teatrets selvevaluering, årsrapporter, tidligere evaluering, presseklip mv.
- Analyser af det kvantitative materiale, indsamlet og bearbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen
- Indledende møde med Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

Interviews

- Interviews med teatrets leder og bestyrelsesformand
- Interviews med Ishøj Kommunes kulturudvalgsformand, kulturchef og kulturkonsulent
- Gruppeinterview med ledende repræsentanter for teatret, bestyrelsen og kommunen

Forestillinger og andre aktiviteter

- Set teatrets to egenproduktioner *Livs forunderligere verden* og *Kan du høre mig?*

Afrapportering

- Udarbejdet nærværende rapport
- Præsenteret rapporten for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

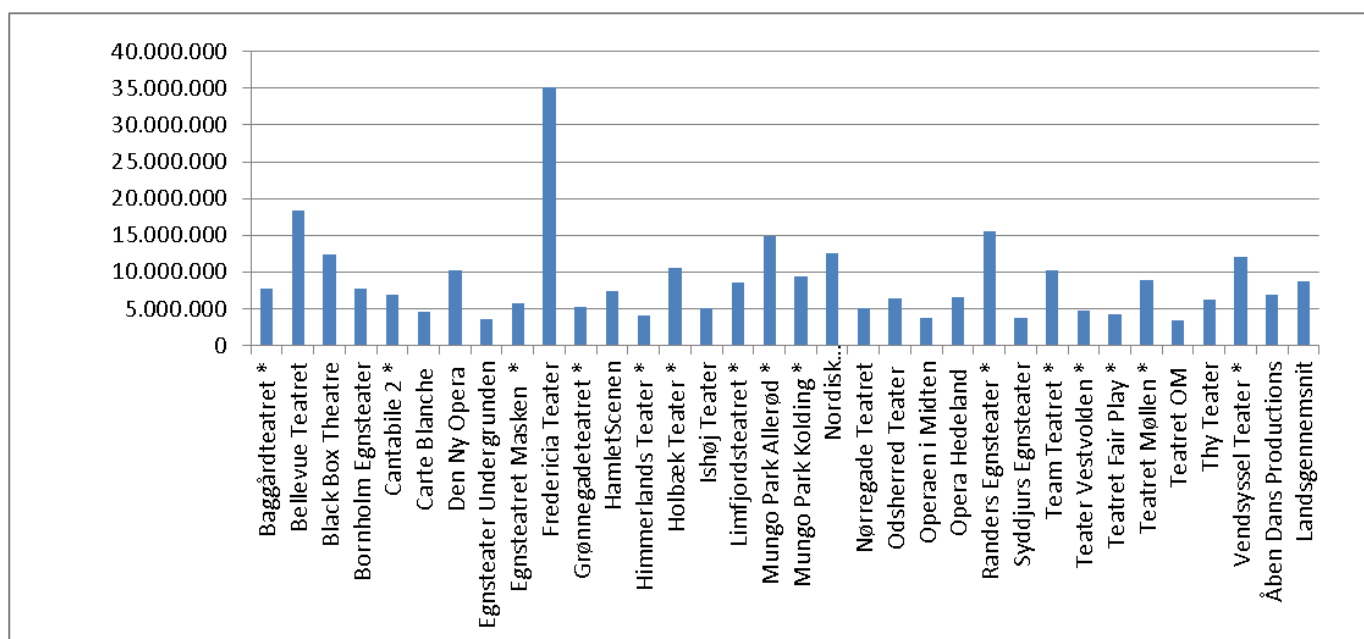
Det metodiske greb, der ligger til grund for at evaluere den kunstneriske aktivitet, er Ønskekvistmodellen. Ønskekvistmodellen er udviklet af forskere fra Aarhus Universitet³. Den udgør en enkel model for, hvordan man – på struktureret vis – kan diskutere og vurdere kvalitet i den performative kunst. Ønskekvistmodellen skitserer kunstnerisk kvalitet som en kombination af Villen, Kunnen og Skullen, forstået som Engagement, Evner og Nødvendighed.

³ Ønskekvistmodellen: Kunstnerisk kvalitet i performativ kunst, Klim 2003 samt Ønskekvisten: En håndbog i evaluering af teater, dans og musik, Klim 2005, begge Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørørdam Larsen, Aarhus Universitet.

BILAG 1: ALLE EGNSTEATRES SAMLEDE OMSÆTNING I 2015

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2015.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber i perioden 1/7 2014 til 31/6 2015.

BILAG 2: EGNSTEATRES OMSÆTNING – 2015, OFFENTLIGT DRIFTSTILSKUD OG ØVRIGE INDTÆGTER

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2015.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber i perioden 1/7 2014 til 31/6 2015.

